

Coronavirus: Sectorgids Voedingsindustrie

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING.....	3
CONTEXT	4
ALGEMENE MAATREGELEN	5
AFSTAND HOUDEN OP DE WERKPLAATS	6
BEPERKING AANTAL AANWEZIGE PERSONEN	7
VAN HUIS NAAR HET WERK EN TERUG	8
HYGIËNEMAATREGELEN.....	9
CIRCULATIE OP DE WERKPLAATS.....	10
AANVULLENDE VOORZORGSMATREGELEN	10
NIEUWE WERKNEMERS – EXPERTEN – WERKEN OP VERPLAATSING	10
BUREAUWERK	11
THUISWERK.....	12
PROCEDURE ALS IEMAND CORONAVERSCHEIJNSELEN VERTOONT OP HET WERK	13
WERKHERVATTING.....	14
INSTRUCTIES VOOR HET GEBRUIK VAN BESCHERMINGSMATERIAAL.....	15

In deze crisis veroorzaakt door het coronavirus speelt de voedingsindustrie een essentiële rol in het garanderen van de voedselbevoorrading. Het is daardoor cruciaal dat werknemers aan het werk blijven. Tegelijkertijd is ieders gezondheid primordiaal en moeten de regels die de overheid ter zake heeft uitgevaardigd, door iedereen strikt en scrupuleus worden opgevolgd.

De sociale gesprekspartners wijzen dan ook op de verantwoordelijkheid van alle bedrijven en alle werknemers in de sector om de algemene gezondheidsinstructies en de regels rond 'social distancing' strikt na te leven.

De sociale gesprekspartners roepen de bedrijven dan ook op om in alle situaties de "richtlijnen social distancing in voedingsbedrijven" toe te passen in overleg met de interne overlegorganen. Het is bovendien belangrijk om de maatregelen regelmatig te evalueren.

Belangrijk is dat de richtlijnen die vertaald worden binnen het eigen bedrijf worden opgevolgd door het bedrijf alsook alle werknemers van het bedrijf. De leidinggevenden moeten de naleving van de instructies tijdens het werk, de pauzes en het transport afdwingen en controleren. De werknemers verbinden zich er zonder voorbehoud toe om ze individueel en collectief toe te passen.

Werknemers zijn mogelijk bezorgd, het is een uitzonderlijke situatie ook voor hen. Daarom is het belangrijk om regelmatig met de interne overlegorganen het beleid rond social distancing dat wordt toegepast in het bedrijf te bespreken. Open constructieve communicatie met begrip voor mekaars bezorgdheden.

Het beleid rond social distancing is ook belangrijk voor nieuwe werknemers, met inbegrip van de uitzendkrachten, en externe personen die op de werkplaats komen. Het is belangrijk dat het bedrijf hen informeert over de regels en dat de verantwoordelijken aandringen om ze na te leven. De informatie rond de maatregelen die van toepassing zijn in het bedrijf moet aan externen worden meegedeeld vooraleer zij het bedrijf betreden.

Dat geldt voor alle externe personen zowel voor zij die producten komen leveren of afhalen, als voor de externe personen die instaan voor bijvoorbeeld de reiniging of het onderhoud.

Het Agentschap Integratie en Inburgering ontwikkelde pictogrammen en informatie in verschillende talen. Het is aangeraden dat bedrijven deze gebruiken voor hun werknemers, onderaannemers en externen die het Nederlands of het Frans niet goed begrijpen. U vindt die informatie op:

<https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info>

REGELGEVEND KADER

De dwingende bepalingen om de verspreiding van het coronavirus te beperken worden geregeld in:

- Een ministerieel besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd
- De generieke gids
- [Sciensano-richtlijnen](#) rond contact-onderzoek, quarantaine en testing

Algemeen geldt:

- Telewerk/thuiswerk wordt toegepast in de ondernemingen overeenkomstig de instructies van de overheid
- Voor de functies die niet in aanmerking komen voor telewerk, moeten de bedrijven de nodige maatregelen nemen om de naleving van de regels van 'social distancing' in acht te nemen, met bijzondere aandacht voor de afstand van 1,5 meter tussen elke persoon. Die regel is eveneens van toepassing op het vervoer georganiseerd door de werkgever. Indien blijkt dat het niet mogelijk is om de 1,5 meter tussen elke persoon te garanderen, dan is het belangrijk dat de voedingsbedrijven bijkomende beschermende maatregelen treffen.
- Zowel op het werk (werkplek en sociale ruimtes) als in de privésfeer is het respecteren van de regels rond hygiëne, preventie, social distancing, voldoende verluchting, schoonmaak, sociale contacten, reizen, quarantaine en testing belangrijk om deze pandemie te bestrijden. Het aanscherpen van de burgerzin is essentieel om werknemers, hun naasten en de collega's zoveel als mogelijk te beschermen.

Het MB bevat daarnaast ook een registratieverplichting voor buitenlandse werknemers in de vleessector (met uitzondering van grensarbeiders) bij de werkgever of gebruiker. Bovendien moet de werkgever of gebruiker erover waken dat het Passenger Locator Form effectief werd ingevuld voor de aanvang van de werkzaamheden. Bedrijven die gebruik maken van dergelijke diensten wordt gevraagd om dit op te nemen, al dan niet via een bijlage, in een contractuele overeenkomst.

Deze sectorgids is een verdere uitwerking van dat kader met oog voor de specifieke situatie van de voedingsindustrie. De sectorgids somt verschillende beschermende maatregelen op. Intern in de bedrijven is het nodig om na te gaan welke maatregelen toepasbaar zijn binnen het bedrijf en dus de opsommingen aan te passen in functie van de bedrijfscontext.

Een actief engagement wordt gevraagd van de bedrijven om dit, rekening houdend met de bedrijfscontext, om te zetten in het eigen bedrijf, en hiervoor in overleg te treden met de bevoegde interne overlegorganen en dit regelmatig te evalueren. Regelmatige informatieverstrekking, opleiding en communicatie over de gehanteerde aanpak aan iedereen op de werkvloer is belangrijk om de implementatie te verzekeren.

ALGEMENE MAATREGELN

✓ **Vertaal de richtlijnen naar bedrijfscontext en volg verder op in overleg met het bevoegde intern overlegorgaan**

Om voedingsbedrijven te ondersteunen, publiceren de sociale gesprekspartners van de PC 118 en PC220 richtlijnen social distancing in de voedingsindustrie. Het is belangrijk om deze richtlijnen te vertalen in het bedrijf in regelmatig overleg met de Ondernemingsraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk, de Syndicale Delegatie en het personeel (cf. artikel 52 en 53 van de wet Welzijn), volgens hun respectieve bevoegdheden. Op die manier zal het draagvlak en de opvolging van de maatregelen worden vergroot.

✓ **Waarom social distancing en preventiemaatregelen?**

Social distancing vormen is een combinatie van acties of maatregelen met als doel de verspreiding te beperken van infecties, zoals het coronavirus, die zich verspreiden via druppels (hoesten, niezen, lekken), direct fysiek contact, indirect contact via besmette voorwerpen of oppervlakken en via de lucht.

✓ **Betrek experts**

Het is aangewezen dat bedrijven hun benadering onderbouwen via een **risicoanalyse waarbij per activiteit/situatie het risico, de evaluatie van het risico en de maatregelen worden weergegeven**. Er kan vertrokken worden van de bestaande risicoanalyses in het kader van veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk. Het is ook aan te raden om hiervoor beroep te doen op de aanwezige **expertise van de interne en externe** diensten voor preventie en bescherming op het werk. Als blijkt dat het toepassen van 'social distancing'-maatregelen niet mogelijk is voor bepaalde activiteiten, dan is het belangrijk dat bedrijven bijkomende beschermingsmaatregelen nemen.

✓ **Zorg voor opleiding, informatie en instructies zodat iedereen de richtlijnen opvolgt**

Het is belangrijk dat de richtlijnen die binnen het bedrijf zijn vertaald, **worden opgevolgd door de bedrijfsleiding en door alle werknemers en derden die werkzaam zijn in het bedrijf**.

Leidinggevenden moeten toezien op de naleving van de richtlijnen en van de werknemers eisen dat zij deze opvolgen tijdens het werk, tijdens de pauzes en tijdens het transport.

Zorg voor de nodige opleiding, informatie en pictogrammen rond de instructies, en dit zowel naar eigen werknemers als naar externen, stagairs, onderaannemers, interimkrachten en iedereen die de werkplek betreedt.

Er wordt overgegaan tot:

- Het aanstellen van een 'coronacontactpersoon' binnen het bedrijf voor het verschaffen van coronagerelateerde informatie en het behandelen en opvolgen van vragen van werknemers

en derden in een door de werknemer verstaanbare taal in het bijzonder met betrekking tot contact-onderzoek, quarantaine en testing.

In geval van tewerkstelling via onderaanneming, wordt ook door de onderaannemer een 'coronacontactpersoon' aangesteld op de tewerkstellingsplaats.

- Het maken van affiches met betrekking tot de maatregelen rond bescherming, preventie en social distancing, liefst onder de vorm van pictogrammen en deze op verschillende plaatsen uit te hangen waar ze zichtbaar zijn voor de werknemers. De bijgevoegde informatiebrochure met tips kan het bedrijf en iedereen op de werkvloer hierin ook ondersteunen. De contactgegevens van de coronacontactpersoon en van andere nuttige referentiepersonen van de interne of externe preventiedienst, zoals arbeidsarts, leden van CPBW, vertrouwenspersoon, preventieadviseur, de preventieadviseur psychosociale aspecten, worden toegevoegd aan de hierboven vermelde affiches. Het is aangewezen om de coördinaten van deze 'coronacontactpersoon' zichtbaar uit te hangen op de werkvloer op een plaats toegankelijk voor alle werknemers, alsook voor externen, stagiairs, onderaannemers, interimkrachten en iedereen die de werkplek betreedt.
- Voorzien van informatie en communicatie in de verschillende gangbare talen in het bedrijf. Er is bijzondere aandacht vereist voor werknemers die het Nederlands en het Frans niet machtig zijn. Zo kan er binnen de teams of ploegen gezocht worden naar werknemers die als aanspreekpunt kunnen fungeren voor anderstalige werknemers. Zij kunnen desgewenst eveneens als 'coronacontactpersoon' worden geïdentificeerd om de informatiedoorstroming in de onderneming te faciliteren. De werkgever voorziet hiertoe de nodige tijd en middelen. U vindt bovendien uitleg in verschillende talen hier: <https://www.integratie-inburgering.be/corona-meertalige-info>.

AFSTAND HOUDEN OP DE WERKPLAATS

Werknemers houden minstens 1,5 meter afstand tijdens het werk, de pauzes en tijdens het omkleden. Zowel aan de lijn als wanneer ze van de ene plaats gaan naar de andere. Om die afstand te garanderen worden volgende maatregelen genomen:

- Markeringen, linten of fysieke barrières werden gebruikt om zones of plaatsen af te bakenen. *Overweeg éénrichtingsverkeer of voorrangsregels in gangen en op trappen waar personen zonder voldoende afstand kruisen.*
- Spreidingsmaatregelen bij in-, uit en doorgangen met de hulpmiddelen hierboven opgesomd.
- De spreiding van het werk in de tijd gedurende een werkdag wordt toegepast, met name als volgt:
  - ...
  - Dit heeft automatisch een impact op het aantal aanwezige personen.
- De pauzes worden gespreid, intermitterend in plaats van samenvallend

Voor volgende plaatsen en situaties is de afstand van 1,5 meter niet mogelijk: ...

Om die reden gelden voor die plaatsen en situaties volgende maatregelen:

- De gewijzigde uurroosters zijn van kracht om minder mensen tegelijkertijd aanwezig te hebben

- De pauze worden anders georganiseerd en wel op volgende manier ....
- De betrokken werknemers maken gebruik van volgende beschermingsmiddelen: maskers en beschermingskledij. Lees duidelijk de instructie voor het gebruik van het masker vooraf (opmerking: instructie ivm maskers, zie bijlage)
- Extra ontsmettingsmateriaal en wegwerphanddoeken zijn beschikbaar op volgende plaatsen ...
- De productielijn werd onderverdeeld met plexiglas tussen de verschillende werkposten
- De receptieruimte/het onthaal werd anders georganiseerd bv met wanden en schermen, teleonthaal, handgels, ...
- *Pas deze maatregelen aan en vul ze aan binnen de context van het bedrijf*

Ook tijdens de pauzes, in de sanitaire voorzieningen als tijdens het omkleden houden werknemers zich aan de vereiste afstand, daarvoor werden volgende maatregelen getroffen:

- Pauzes en uurroosters werden tijdelijk gewijzigd zodat minder mensen tegelijkertijd pauze nemen.
- Het aantal personen gelijktijdig in de kantine en de kleedkamer is beperkt tot ....
- Het aantal personen in sanitaire voorzieningen is ook beperkt en maatregelen voor het behouden van afstand zijn genomen.
- Het is essentieel om afstand te houden in de kantine, door niet over of naast mekaar te zitten maar geschrinkt. Het bedrijf heeft de stoelen ver uiteen gezet, de werknemers moeten dat zo respecteren.
- Het is essentieel om afstand te houden in de rookruimte. Het aantal personen dat gelijktijdig aanwezig mag zijn in de rookruimte is ....
- In elke ruimte hangt duidelijk op hoeveel personen aanwezig mogen zijn in die ruimte.
- De banken in de omkleedruimte werden verschoven en markeringen werken aangebracht. Werknemers moeten de banken laten staan op de plaats waar ze staan en zich verplaatsen volgens de markeringen.
- Op verschillende plaatsen plaatste het bedrijf markeringen, linten of fysieke barrières om zones, circulaties af te bakenen, respecteer deze markeringen.
- Werknemers groeten hun collega's en externe personen van op afstand.

BEPERKING AANTAL AANWEZIGE PERSONEN

Het aantal gelijktijdige aanwezigen wordt beperkt:

- Het aantal aanwezigen is beperkt door de aanpassing van de uurroosters, de spreiding van de pauzes, het aanduiden van het maximum aantal personen in een bepaalde ruimte, tijdelijke extra in- en uitgangen, een aangepaste inrichting van parkings (incl. fietsparkings) (*pas aan*)
- Circulatie binnen het bedrijf en de productie is beperkt tot wat effectief noodzakelijk is. Het bedrijf heeft maatregelen genomen om de wissel van de ploegen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen

Het aantal aanwezige personen in de verschillende ruimtes is beperkt:

- Vergaderingen en werkoverleg gebeuren zoveel mogelijk digitaal. Startwerkvergaderingen of toolbox-meetings worden gehouden via een luidsprekersysteem waarbij iedereen op zijn werkplek blijft en afstand houdt.
- Fysieke vormingen en fysieke vergaderingen gebeuren in een voldoende groot en verlucht lokaal waardoor de 1,5 meter afstand ook hier gerespecteerd wordt
- Bij elk lokaal staat aangeduid hoeveel mensen maximaal in dat lokaal mogen zijn
- Liften worden enkel waar nodig gebruikt. Het aantal personen in de lift is beperkt tot 2, ook daar is voldoende afstand noodzakelijk
- Stoelen zijn uit mekaar gezet en overtollige stoelen zijn verwijderd
- Het is belangrijk om niet noodzakelijke bezoeken aan afdelingen of locaties waar werknemers zelf geen werkzaamheden moeten verrichten te vermijden.

VAN HUIS NAAR HET WERK EN TERUG

Voor vertrek

- Wie symptomen vertoont, blijft thuis en verwittigt de werkgever volgens de in het bedrijf geldende regels
- Werknemers wassen/ ontsmetten de handen voor ze thuis vertrekken, bij aankomst op het werk, bij vertrek op het werk en bij aankomst thuis.

Vervoer

- Kom bij voorkeur met individueel vervoer naar het werk.
- Wie per fiets, per step of te voet naar het werk komt, moet voldoende afstand houden.
- Wie met het openbaar vervoer (trein, tram, bus) komt, volgt de instructies van de vervoersmaatschappijen.
- Carpooling wordt afgeraden.
Indien er toch gebruik van wordt gemaakt, is uiterste voorzichtigheid belangrijk. Wie niet alleen met de auto komt, respecteert een minimale afstand van 1,5 meter tussen elke persoon tijdens het vervoer. Het aantal personen dat kan worden vervoerd, varieert dus afhankelijk van het type voertuig. Als de social distancing regels niet kunnen gegarandeerd worden, is het dragen van mond- en neusbedekking verplicht.
- Het is aangeraden de auto regelmatig te verluchten en te reinigen
- Door de werkgever georganiseerd gemeenschappelijk vervoer: respecteer social distancing en voorzie afscheidingen indien dat niet mogelijk is. Zorg dat ventilatie- en verluchtingssystemen in vervoersmiddelen goed functioneren en onderhouden zijn, en geef bijzondere aandacht aan de hygiëne binnen in de voertuigen die door verschillende personen worden gebruikt. De auto wordt verlucht en gereinigd met efficiënte ontsmettingsproducten na elk collectief transport. Bovendien moet elke inzittende op correcte wijze een mondmasker dragen en moet er ontsmettende gel aanwezig zijn.

- In geval van gemeenschappelijk vervoer, wordt er naar gestreefd om enkel de werknemers van eenzelfde vaste werkploeg samen te laten rijden.

HYGIËNEMAATREGELEN

Hygiëne maatregelen (waaronder reiniging van high touch oppervlakten)

- Er is voldoende zeep, desinfecterende gel en wegwerkdoekjes voor het wassen en drogen van de handen
- De werknemers zijn verplicht om regelmatig, zorgvuldig en sowieso bij de start van de shift, ieder uur en bij het einde van de shift de handen grondig te wassen. Bovendien is het belangrijk dat werknemers bij vertrek thuis alsook bij aankomst thuis de handen wassen.
- Wegwerphandschoenen zijn voorzien. Het is belangrijk ook bij gebruik van handschoenen de handen regelmatig te wassen.
- Wees aandachtig bij het aan- en uitdoen en het weggooiën ervan.
- Werknemers die moeten niezen of hoesten, gebruiken een papieren zakdoek en gooien die onmiddellijk in de vuilbak. Onmiddellijk nadien wassen zij hun handen grondig, of desinfecteren ze de handen onmiddellijk.
- Het is aangeraden om het gezicht niet aan te raken
- Reiniging na elke shift met speciale aandacht voor drukbezochte plaatsen: De werklokalen, kleedkamers, de sanitaire ruimtes en pauzeruimtes worden na iedere shift gekuist, met bijzondere aandacht voor het extra kuisen van klinken, trapleuningen, toetsenborden, schermen, automaten, mobiele arbeidsmiddelen (bv. heftrucks), schuiven, kranen van wastafels, bedieningsknoppen van toestellen en andere voorwerpen die worden aangeraakt. De werknemers vinden ook desinfecterend doekjes in de verschillende werkplaatsen. *Voorzie zo mogelijk alternatieve wijzen van bediening, zoals bv. touchscreen-pen. Of bekijk mogelijkheden om deuren, kasten, ..., contactloos of met de elleboog te bedienen.*
- Voldoende afgesloten vuilbakken zijn voorzien en worden dagelijks gereinigd. Werknemers moeten die gebruiken.
- Aan de kabels/linten voor het openen van de tussenschotten zijn grote ringen gehangen, werknemers moeten hun arm gebruiken om de tussenschotten te openen
- Werknemers wordt gevraagd deuren en poortjes te openen met de arm en niet met de handen.
- Bijzondere aandacht is besteed aan passende beschermingsmiddelen, reinigingsmiddelen en instructies voor werknemers die schoonmaken

VENTILATIE EN VERLUCHTING

- Zorg voor voldoende en regelmatige verluchting van de werkruimten, kleedkamers en sociale voorzieningen, hetzij door natuurlijke verluchting (bv. via open ramen, deuren of poorten), hetzij door mechanische ventilatie. Hoe kleiner en meer besloten de ruimte, hoe groter het risico op virusoverdracht.
- Zorg voor goed onderhoud van ventilatie- en/of verluchtingssystemen, ga na of aanvullende maatregelen nodig zijn bij systemen waarbij lucht circuleert.
- Verlucht de ruimte indien mogelijk met verse lucht en vermijd zoveel mogelijk de recirculatie van lucht.
- Tracht permanent te ventileren, 24 uur per dag en 7 dagen per week, en het debiet te verkleinen wanneer de vertrekken niet worden gebruikt.
- Besteed bijzondere aandacht aan de CO₂-waarde in de ruimte als indicator voor luchtverversing (cfr. artikel III.1-34 e.v. van de codex over het welzijn op het werk).
- Gebruik geen individuele ventilatoren. Deze kunnen het virus verspreiden.

CIRCULATIE OP DE WERKPLAATS

Beperking van onnodige circulatie op het werk

- Werknemers zijn verplicht om zich enkel te begeven naar de eigen werk-, kleed- en pauzeruimtes
- De toegang voor externen is beperkt tot de plekken waar zij noodzakelijk langs moeten. Het bedrijf vraagt de externe chauffeurs in de vrachtwagen te blijven. Voor hen zijn wel wc's voorzien.
- Ook externen moeten de regels van afstand alsook hand- en nieshygiëne naleven. Handreiniging en desinfectie zijn voorzien.

AANVULLENDE VOORZORGSMATREGELEN

- De werkgever kan de werknemers vragen voor vertrek naar het bedrijf hun temperatuur te meten. Indien de werknemer zijn lichaamstemperatuur niet heeft kunnen meten, kan de werkgever, in overleg met zijn interne overlegorganen, maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat hij dit wel kan doen voordat de werknemers naar de werkplek gaan, en wel in alle discretie. Koorts is slechts een van de mogelijke symptomen van Covid-19 en men moet attent blijven voor de andere symptomen.

NIEUWE WERKNEMERS – EXTERNEN – WERKEN OP VERPLAATSING

Voor nieuwe werknemers, met inbegrip van uitzendkrachten

- Het bedrijf benadrukt dat ook tijdens deze crisisperiode onthaal van nieuwe werknemers, met inbegrip van de uitzendkrachten, preventie en welzijn op het werk essentieel zijn. In deze crisis hoort bij dat onthaal van nieuwe werknemers ook de communicatie over de richtlijnen rond 'social distancing'.

Voor externe personen:

- Het beleid van sociale distancing is ook belangrijk voor externe personen, met inbegrip van diegenen die de werkplek betreden. Het is belangrijk dat het bedrijf hen informeert over de regels en dat leidinggevenden hen aanmoedigen om deze te volgen. Dit geldt zowel voor externe personen die producten komen afleveren of afhalen als voor externe personen die bijvoorbeeld verantwoordelijk zijn voor de reiniging of het onderhoud.
- De maatregelen rond hygiëne en bescherming zijn ook van toepassing op het materiaal van externen die gebruikt worden door de werknemers van het bedrijf.
- De toegang voor externe personen is beperkt tot de plekken waar zij noodzakelijk langs moeten. Het bedrijf vraagt de externe chauffeurs in de vrachtwagen te blijven. Voor hen zijn wel wc's voorzien.
- Ook externe personen moeten de regels van afstand alsook hand- en nieshygiëne naleven. Handreiniging en desinfectie zijn voorzien

Werken op verplaatsing

- Voor aanvang van de werkzaamheden/prestaties op verplaatsing door bv commerciële vertegenwoordigers worden duidelijke afspraken gemaakt met de verantwoordelijken van de plaats waar zal worden gewerkt. De werknemers worden vooraf op de hoogte gebracht van de maatregelen die gelden op de plaats waar zal worden gewerkt. Bv. via een checklist
- Werknemers gebruiken de door de werkgever ter beschikking gestelde arbeidsmiddelen en beschermingsmiddelen. De werkgever zorgt voor de nodige beschermingsmiddelen om veilig te kunnen werken en verschillende klanten in één dag te kunnen bezoeken.

BUREAUWERK**Arbeidsorganisatie en social distancing**

- Het werk is zo georganiseerd zo dat telewerk maximaal mogelijk is voor functies die dat toelaten
- Voor wie op het werk aanwezig is, is het werk zo georganiseerd dat social distancing maximaal wordt gerespecteerd. Er is voldoende afstand gecreëerd tussen werkposten.
Ook voor werknemers met hoofdzakelijk bureauwerk is het essentieel dat zij minstens 1,5 meter afstand houden tijdens het werk en de pauzes.

Waar niet mogelijk is om voldoende afstand te creëren tussen werkposten zijn volgende maatregelen genomen

- slechts bepaalde bureaus worden gebruikt in open offices
- werkplekken zijn herschikt of ondergebracht in afzonderlijke ruimtes
- bureaus zijn herplaatst zodat werknemer met de rug naar elkaar toe werken i.p.v. face to face

- tussenschotten zijn geplaatst tussen werkposten
- organisatorische maatregelen zijn genomen bv spreiden van werktijden en pauzes, flexibele uren.
- de betrokken werknemers maken gebruik van volgende beschermingsmiddelen: maskers en beschermingskledij worden beschikbaar gesteld. Lees duidelijk de instructie voor het gebruik van het masker vooraf (opmerking: instructie ivm maskers, zie bijlage)
- extra ontsmettingsmateriaal en wegwerphanddoeken zijn beschikbaar op volgende plaatsen ...
- de receptieruimte/het onthaal werd anders georganiseerd bv met wanden en schermen, teleonthaal, handgels, ...

Pas deze maatregelen aan en vul ze aan binnen de context van het bedrijf

- o Ook in specifieke ruimtes, zoals (bv. ook in printerlokalen en archief) is het aantal werknemers beperkt en is het belangrijk om voldoende afstand te houden.
- o Begeef je niet in ruimten waar je niet aanwezig moet zijn of geen werkzaamheden moet verrichten
- o Er is gezorgd voor een goede hygiëne van arbeidsmiddelen (smartphones, toetsenborden, schermen, ...), reinig regelmatig de arbeidsmiddelen, zeker bij gebruik door een andere werknemer
- o We benadrukken nogmaals het belang van handhygiëne, zo zijn extra ontsmettingsmateriaal en wegwerphanddoeken beschikbaar op volgende plaatsen ...

Vergaderingen en werkoverleg:

Zoals eerder vermeldt, benadrukken we ook het belang van social distancing bij vergaderingen, werkoverleg en opleidingen.

- o Vergaderingen en werkoverleg gebeuren zoveel mogelijk digitaal. Startwerkvergaderingen of toolbox-meetings worden gehouden via een luidsprekersysteem waarbij iedereen op zijn werkplek blijft en afstand houdt.
- o Fysieke vormingen en fysieke vergaderingen gebeuren in een voldoende groot en verlucht lokaal waardoor de 1,5 meter afstand ook hier gerespecteerd wordt
- o Bij elk lokaal staat aangeduid hoeveel mensen maximaal in dat lokaal mogen zijn
- o Liften worden enkel waar nodig gebruikt. Het aantal personen in de lift is beperkt tot 2, ook daar is voldoende afstand noodzakelijk
- o Stoelen zijn uit mekaar gezet en overtollige stoelen zijn verwijderd

THUISWERK

- o Afspraken worden gemaakt over arbeidsuren, taken, planning en overleg, alsook over de communicatie en de communicatietools. Ook wijzen we op het belang van pauzes en het vermijden dat werknemers te veel uren kloppen door een vals gevoel van verantwoordelijkheid. *(bespreek in deze ook de combinatie werk – gezin)*

- We benadrukken het belang van een ergonomische opstelling, goede verlichting en een werkplek die ingericht is met een degelijk afgestelde tafel en stoel
- Met het bevoegde interne overlegorgaan worden ook de welzijnsgebonden aspecten verbonden zijn aan thuiswerk besproken waaronder de arbeidsgerelateerde psychosociale aspecten. Daarbij wordt nogmaals verwezen naar de contactpersonen, zoals de vertrouwenspersoon.

PROCEDURE ALS IEMAND CORONAVERSCHEIJNSELEN VERTOONT

Ter info: FOD WASO geeft aan: “Werkgevers kunnen in overleg met hun interne preventieadviseur of met de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk een procedure opstellen om zelf een transport naar huis te organiseren voor werknemers die ziek worden op het werk. Zij houden hierbij maximaal rekening met de hierboven vermelde aanbevelingen.”

Voorzie in overleg met de externe dienst voor preventie en het cpbw een procedure in overeenstemming met de geldende sciensanorichtlijnen inzake contacttracing en contactopvolging :

- bij vermoeden van besmetting van een werknemer
- bij bevestigde besmetting van een werknemer of een werknemer van een derde
- na verblijf in een risicogebied
- bij besmetting van een huisgenoot of verplichte quarantaine van een huisgenoot van een werknemer.

Meer informatie : <https://www.zorg-en-gezondheid.be/contactpersonen-en-reizigers>

Wanneer een werknemer ziek wordt op het werk en hij nog in staat is om zelfstandig terug naar huis te keren, zal de leidinggevende hem met aandrang vragen om naar huis te gaan en zo snel mogelijk de huisarts telefonisch te contacteren. Deze verplaatsing gebeurt best niet met het openbaar vervoer. Indien het openbaar vervoer echter de enige mogelijkheid is, dan vraagt het bedrijf de zieke werknemer om tijdens de rit naar huis de principes van nies- en hoestetiquette strikt toe te passen en voor het vertrek de handen te wassen met water en zeep.

Als de werknemer kennelijk niet meer de kracht heeft om nog zelf naar huis te gaan, dan hangt de wijze waarop het bedrijf handelt af van de medische toestand van de werknemer:

- Lijkt de werknemer ernstig ziek te zijn en is er sprake van een snelle achteruitgang van de gezondheidstoestand, dan zal de leidinggevende een beroep doen op de diensten voor dringende geneeskundige hulpverlening. Zij kunnen de zieke werknemer eventueel naar een ziekenhuis brengen
- Voor een minder ernstig zieke werknemer die de leidinggevende toch niet alleen naar huis willen laten vertrekken, zoekt de leidinggevende in samenspraak met de familie en/of eventueel de

huisarts een oplossing.

Om te voorkomen dat een werknemer die ziek wordt op het werk andere werknemers besmet, neemt het bedrijf volgende maatregelen:

- Het bedrijf voorziet een lokaal waarin de zieke persoon kan afgezonderd worden wanneer hij of zij niet onmiddellijk zelf naar huis kan vertrekken.
(We raden aan dat het bedrijf voor deze situatie voorziet in mondkmaskers of een alternatief voor gezichtsafdekking zoals een doek of een sjaal :)
De zieke werknemer zal gevraagd worden een mondkmasker/gezichtsafdekking op te zetten nadat hij zijn handen heeft gewassen of ontsmet.
- Het bedrijf wijst de werknemer nogmaals uitdrukkelijk op de principes van een goede nies- en hoesthygiëne en vraagt hem voor het transport de handen te wassen.
- Verder contact met de werknemer wordt absoluut vermeden en de werknemer wordt afgezonderd in het voorziene lokaal.
- Het bedrijf vraagt de werknemer om zijn dokter op te bellen, zo nodig contacteert het bedrijf de arbeidsarts
- Nadien worden de werkomgeving en oppervlakken gekuist en gedesinfecteerd, net als deurklinken en schakelaars
- Het bedrijf informeert de aanwezige collega's over de genomen maatregelen

WERKHERVATTING

Wat als iemand die vermoedelijk besmet was met het coronavirus het werk hervat?

Ter info: het is zeker aangewezen om het algemeen advies te vragen van de preventie-adviseur arbeidsarts i.v.m. werkhervatting in deze tijden.

- De normale procedure van voorafgaandelijke medisch onderzoek werkhervatting wordt toegepast. Dit betekent:
  - na minstens vier opeenvolgende weken afwezigheid wegens om het even welke ziekte, aandoening of ongeval of wegens bevalling, worden de werknemers tewerkgesteld aan een veiligheidsfunctie, een functie met verhoogde waakzaamheid of een activiteit met welbepaald risico verplicht aan een onderzoek bij werkhervatting onderworpen. Mits toestemming van de werknemer kan de [1 preventieadviseur-arbeidsarts]¹ overleg plegen met de behandelende arts en/of de adviserend [1 arts]¹.
  - Op verzoek van de werknemer of wanneer de [1 preventieadviseur-arbeidsarts]¹ het nodig oordeelt wegens de aard van de ziekte, de aandoening of het ongeval, kan het onderzoek bij werkhervatting plaatsvinden na een afwezigheid van kortere duur.

Dit onderzoek gebeurt ten vroegste op de dag waarop het werk of de dienst wordt hernomen en ten laatste op de tiende werkdag daarna.

- Het bedrijf herinnert alle al dan niet aan het gezondheidstoezicht onderworpen werknemers aan het recht om voor dit bezoek in aanmerking te komen.
(ter info: de sociale gesprekspartners adviseren de werkgever om de werknemers met een kwetsbare gezondheid, zoals werknemers met chronische aandoeningen en werknemers die een kankerbehandeling ondergaan hebben, te informeren over de mogelijkheid van raadpleging bij de arbeidsarts, waar nodig van op afstand. De werknemer kan aan de arbeidsarts verzoeken om contact op te nemen met zijn behandelend arts.)

RESPECT VAN DE REGELS IN DE PRIVÉSFEER

Zowel op het werk (incl. sociale ruimtes) als in de privésfeer is het respecteren van de regels rond hygiëne, preventie, social distancing, voldoende verluchting, schoonmaak, sociale contacten, reizen, quarantaine en testing belangrijk om deze pandemie te bestrijden en burgers, werknemers, hun naasten en de collega's te beschermen.

In de privésfeer is het algemeen respecteren van de 6 gouden regels tegen corona cruciaal. Die zijn:

1. Respecteer de hygiëneregels
2. Doe je activiteiten liefst buiten
3. Denk aan kwetsbare mensen
4. Hou afstand (1,5m)
5. Beperk je nauwe contacten
6. Volg de regels voor bijeenkomsten (waaronder sport, cultuur en feesten)

Bovendien is het belangrijk dat personen die symptomen vertonen, zich isoleren en laten testen.

Om bedrijven en werknemers te ondersteunen in het respecteren van die regels in de privésfeer, waaronder onder meer de huisvesting, stellen de sociale partners van de voedingsindustrie hieromtrent een brochure ter beschikking.

INSTRUCTIES VOOR HET GEBRUIK VAN BESCHERMINGSMATERIAAL

Bij het gebruik van beschermingsmateriaal moet telkens de gebruiksaanwijzing gerespecteerd worden. Bovendien gelden volgende regels:

- Het gebruik van maskers mag geen op zichzelf staande maatregel zijn maar moet altijd gezien worden in samenhang met de andere preventiemaatregelen.
- Om enig effect te hebben, moeten maskers correct en consistent gedragen worden gedurende de tijd dat ze gebruikt worden. Bij correct gebruik hebben ze hun rol in het voorkomen van blootstellingen.

- Gewone mondmaskers of chirurgische maskers vormen een fysieke barrière en beschermen werknemers tegen gevaren zoals spatten of grote druppels. Die maskers capteren ook partikels of lichaamsvloeistoffen uitgestoten door de drager. Op die manier beschermen ze ook andere mensen tegen blootstelling door de drager. Dat ze helpen om vingers en handen weg te houden van mond en neus is een gunstig neveneffect. Dit soort maskers is geen persoonlijk beschermingsmiddel. Ze beschermen de drager niet tegen inademen van kleine partikels of druppels met virussen. Ze sluiten niet naadloos aan op het gezicht en de stof filtert geen kleine deeltjes.
- De juiste persoonlijke beschermingsmiddelen beschermen de drager wel. Voor persoonlijke beschermingsmiddelen bestaan strikte normen met beschermingsgraden en ze vergen risicoanalyse, informatie voor en opleiding van de gebruiker.
- Hou er rekening mee dat een persoonlijk beschermingsmiddel bestemd is voor gebruik door één persoon. Zij mogen niet achtereenvolgens door verschillende werknemers worden gebruikt, tenzij zij bij elke verandering van gebruiker met zorg gereinigd, ontstof en gedesinfecteerd worden. (cf. art IX.2-19 Codex Welzijn).
- Bekijk ook zeker de richtlijnen voor beschermingsmiddelen:
  - [Rationeel gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen voor het Coronavirus.](#)
  - [Advies over het gebruik van mondmaskers in het openbaar, tijdens thuiszorg en in een gezondheidszorg omgeving.](#)